

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

Hotărâre pentru aprobarea Listei serviciilor esențiale

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

În data de 12 ianuarie 2019 a intrat în vigoare *Legea nr. 362/2018 privind asigurarea unui nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și sistemelor informatice*, lege ce transpune în legislația națională prevederile *Directivei (UE) 2016/1148 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și a sistemelor informatice în Uniune*, denumită în continuare Directiva NIS și care a transpus obiectivele Strategiei Europene de securitate cibernetică stabilite pentru pilonul NIS.

Astfel, *Legea nr. 362/2018* prevede

- stabilirea cadrului de cooperare la nivel național și de participare la nivel european și internațional în domeniul asigurării securității rețelelor și sistemelor informatice.
- desemnarea autorităților și entităților de drept public și privat care dețin competențe și responsabilități în aplicarea prevederilor legii, a punctului unic de contact la nivel național și a echipei naționale de răspuns la incidente de securitate informatică.
- stabilirea cerințelor de securitate și notificare pentru operatorii de servicii esențiale și pentru furnizorii de servicii digitale și instituirea mecanismelor de actualizare a acestora în funcție de evoluția amenințărilor la adresa securității rețelelor și sistemelor informatice.

Pentru aplicarea la nivel național a prevederilor sale, *Legea nr. 362/2018* desemnează ca autoritate competentă conform art.15 alin (1), punct unic de contact conform art. 19 lit. a) și echipă CSIRT națională conform art. 19 lit. b), Centrul Național de Răspuns la Incidente de Securitate Cibernetică – CERT-RO, instituție înființată prin *HG nr. 494/2011 privind înființarea Centrului Național de Răspuns la Incidente de Securitate Cibernetică – CERT-RO*.

Amploarea, frecvența și impactul incidentelor de securitate sunt în creștere și reprezintă o amenințare gravă pentru funcționarea rețelelor și a sistemelor informatice, atât la nivelul Uniunii Europene, cât și la nivelul României.

Implementarea Directivei NIS este de o importanță deosebită pentru România, prin prisma asigurării unui mediu cibernetic sigur și desfășurării activităților operatorilor de servicii esențiale și a

furnizorilor de servicii digitale în condiții de securitate cibernetică ridicată.

Un prim impact național al implementării Directivei NIS în România este aplicabilitatea acesteia la 7 sectoare, respectiv la 12 subsectoare economice importante pe piața internă.

De asemenea, la nivelul României au fost identificate, la o primă evaluare a CERT-RO, un număr de 76 servicii esențiale care prin afectarea acestora sunt aduse grave prejudicii, atât financiar, cât și funcționale operatorilor economici, instituțiilor publice, administrației centrale și locale, și nu în ultim rând cetățenilor.

Directiva NIS stabilește trei piloni de asigurare a securității NIS, autoritatea națională, echipă CSIRT națională și punct unic de contact național. Fiecare stat membru UE și-a stabilit modul de funcționare a celor trei piloni, ca structuri individuale sau structură unitară.

În România s-a decis desemnarea unei singure structuri, respectiv CERT-RO, care să asigure implementarea celor trei piloni NIS. Această abordare este întâlnită și la alte state membre care, iar pentru structura respectivă au alocat peste 250 de funcții de specialitate.

Implementarea Directivei NIS, reglementarea continuă a domeniului securității cibernetică datorată dezvoltărilor tehnologice, impactul național a unor potențiale atacuri cibernetică cu răspândire geografică globală și necesitatea asigurării unor servicii de intervenție rapidă pentru limitarea incidentelor, presupune adaptarea CERT-RO, inclusiv a legislației necesare funcționării acesteia.

Pentru îndeplinirea acestor funcționalități Legea nr. 362/2018 conferă CERT-RO atribuții noi, prevăzute detaliat în cuprinsul legii și prevede totodată o serie de modificări la nivelul organizatoric precum și cu privire la finanțarea instituției, precum și o serie de termene de îndeplinire a unui set de obligații care curg de la data intrării în vigoare a legii.

Legea nr. 362/2018 stabilește obligații de asigurare a securității informatice și de notificare a incidentelor de securitate survenite la nivelul rețelelor și sistemelor informatice către autoritatea națională desemnată pentru:

1. Operatorii de Servicii Esențiale (denumiți în continuare OSE) din cele 7 sectoare de activitate economică prevăzute în anexa legii și
2. Furnizorii de Servicii Digitale (denumiți în continuare FSD) din categoriile de servicii enumerate în art. 3 lit. o) a legii.

Legea prevede identificarea de către CERT-RO a Operatorilor de Servicii Esențiale subsecvent stabilirii unui set de criterii și valori de prag aferente și înscrierea acestora în Registrul Operatorilor de Servicii Esențiale (art. 5).

Obligația de notificare a incidentelor de securitate la nivelul rețelelor și sistemelor OSE și FSD către CERT-RO presupune, de asemenea emiterea unor norme tehnice precum și crearea capacității de primire de notificări corespunzător sectoarelor de activitate acoperite, ținând cont de faptul că noile atribuții sunt suplimentare celor deja avute de CERT-RO.

O altă activitate distinctă o constituie de asemenea autorizarea echipelor CSIRT care vor deservi OSE și FSD precum și autorizarea formatorilor din această arie de activitate.

În vederea îndeplinirii atribuțiilor, CERT-RO elaborează :

Art. 20. CERT-RO în calitate de autoritate competentă la nivel național are următoarele atribuții generale:

r) alcătuiește și actualizează periodic, cel puțin o dată la doi ani, începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, lista serviciilor esențiale care îndeplinesc condițiile de la art. 6 alin. (1) cu consultarea autorităților și entităților prevăzute la lit. a), precum și a celor prevăzute la art. 15 alin. (2) și o înaintează MCSI spre a fi supusă aprobării, prin hotărâre a Guvernului. Prima listă se supune aprobării Guvernului în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Situația actuală a CERT-RO

În vederea îndeplinirii atribuțiilor stabilite prin Legea nr. 362/2018, CERT-RO a elaborat Lista serviciilor esențiale. Pentru elaborarea listei, CERT-RO s-a consultat cu:

- a) autorităților și entităților prevăzute la art. 20 lit. a) – și anume, cele care reglementează și administrează sectoarele/subsectoarele stabilite în anexa la Legea nr. 362/2018.
- b) autorităților și entităților prevăzute la art. 15 alin. (2) – și anume: Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Apărării Naționale, Serviciul Român de Informații, Serviciul de Informații Externe, Serviciul de Telecomunicații Speciale, Serviciul de Protecție și Pază și Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat.

Sub aspect temporal, al urgenței demersului normativ, sunt de menționat:

- Depășirea termenului de transpunere a Directivei 1148/2016 (9 mai 2018), implementarea la nivel național nefiind posibilă fără dimensionarea corespunzătoare a instituției;
- Termenul de 5 luni de la intrarea în vigoare a legii de la care trebuie publicate criteriile de identificare OSE și de stabilire a impactului incidentelor, moment de la care legea poate produce efecte depline și termen până la care transformările instituționale

	și emiterea normelor tehnice aplicabile și operaționalizarea tuturor componentelor activității trebuie să fie încheiate.
2. Schimbări preconizate	<p>Având în vedere dezideratele Directivei (UE) 1148/2016 și respectiv prevederile Legii de transpunere nr. 362/2018 de a proteja încrederea cetățenilor în piața digitală unică prin prevenirea și răspunsul la incidente de securitate informatică pentru sectoarele esențiale de activitate economică și pentru serviciile digitale de mare importanță, precum și prin impunerea unor obligații de asigurare a securității și de notificare a incidentelor survenite în rețelele operatorilor și furnizorilor vizați de lege, precum și obligația statelor membre de a conferi competențele și resursele necesare autorităților desemnate la nivel național de a impune și controla efectiv respectarea prevederilor legale aplicabile, reiese necesitatea aprobării Listei serviciilor esențiale.</p> <p>În vederea îndeplinirii atribuțiilor ce îi revin în calitate de autoritate competentă la nivel național, CERT-RO trebuie să elaboreze și implementeze actele subsecvente pentru implementarea Directivei NIS la nivelul României.</p> <p>În atare condiții, CERT-RO a elaborat Lista serviciilor esențiale care îndeplinesc condițiile de la art. 6 alin. (1) lit. a), după consultarea autoritățile și entitățile publice stabilite în Legea nr. 362/2018.</p>
3. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic	Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.
1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.
3. Impactul social	Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.
4. Impactul asupra mediului (***)	Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.

Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						

2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri si servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri si servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor si/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații	Nu e cazul.					
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Prin acest proiect de Hotărâre de Guvern se aprobă Lista serviciilor esențiale conform art. 20 lit. r) din Legea nr. 362/2018.					
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	<p>Articolele aplicabile din Directiva 1148/2016 a Parlamentului European și a Consiliului din 6 iulie 2016 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și a sistemelor informatice în Uniune.</p> <p>Articolul 8 - Autoritățile competente la nivel național și punctul unic de contact</p> <p>(1) Fiecare stat membru desemnează una sau mai multe autorități competente la nivel național privind securitatea rețelelor și a sistemelor informatice („autoritatea competentă”) care acoperă cel puțin sectoarele menționate în anexa II și serviciile menționate în anexa III. Statele membre pot atribui acest rol unei autorități sau unor autorități existente.</p>					

(2) Autoritățile competente monitorizează aplicarea prezentei directive la nivel național.

(3) Fiecare stat membru desemnează un punct unic de contact național privind securitatea rețelilor și a sistemelor informatice („punct unic de contact”). Statele membre pot atribui acest rol unei autorități existente. În cazul în care un stat membru desemnează o singură autoritate competentă, aceasta servește, de asemenea, ca punct unic de contact.

(4) Punctul unic de contact exercită o funcție de legătură pentru asigurarea cooperării transfrontaliere a autorităților statului membru și cu autoritățile relevante din alte state membre, precum și cu grupul de cooperare menționat la articolul 11 și rețeaua CSIRT menționată la articolul 12.

(5) Statele membre se asigură că autoritățile competente și punctele unice de contact dispun de resurse adecvate pentru a-și îndeplini în mod eficace și eficient atribuțiile și a realiza astfel obiectivele prezentei directive. Statele membre asigură cooperarea eficace, eficientă și sigură a reprezentanților desemnați în grupul de cooperare.

(6) Autoritățile competente și punctul unic de contact se consultă și cooperează, după caz și în conformitate cu dreptul intern, cu autoritățile naționale de aplicare a legii și cu autoritățile naționale de protecție a datelor relevante.

(7) Fiecare stat membru notifică fără întârziere Comisiei desemnarea autorității competente și a punctului unic de contact, atribuțiile acestora și orice modificări ulterioare ale acestora. Fiecare stat membru face publică desemnarea autorității competente și a punctului unic de contact. Comisia publică lista punctelor unice de contact desemnate.

Articolul 17 - Punere în aplicare și executare

(1) Statele membre se asigură că autoritățile competente acționează, dacă este necesar, prin măsuri de supraveghere ex post, atunci când primesc dovezi conform cărora un furnizor de servicii digitale nu îndeplinește cerințele specificate la articolul 16. Aceste dovezi pot fi transmise de o autoritate competentă a unui alt stat membru în care se furnizează serviciul.

(2) În sensul alineatului (1), autoritățile competente au competențele și mijloacele necesare pentru a solicita furnizorilor de servicii digitale:

(a) să furnizeze informațiile necesare pentru evaluarea securității rețelilor și a sistemelor lor informatice, inclusiv politicile de securitate documentate;

(b) să remedieze orice neîndeplinire a cerințelor specificate la articolul 16.

(3) Dacă un furnizor de servicii digitale își are sediul principal sau un reprezentant într-un stat membru, dar rețelele și sistemele sale informatice sunt situate într-unul sau mai multe alte state membre, autoritatea competentă a statului membru în care se află sediul principal sau reprezentantul și autoritățile competente ale acelor alte state membre cooperează și își oferă asistență reciprocă, după caz. Această asistență și cooperare poate cuprinde schimburi de informații între autoritățile

	competente în cauză și solicitări de a se lua măsurile de supraveghere menționate la alineatul (2).
3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect
4. Hotărârile ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect
6. Alte informații	Nu au fost identificate
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Nu este cazul.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Nu este cazul.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Nu este cazul.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Prezentul proiect necesită avizul: Consiliului Legislativ
6. Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Proiectul a fost prezentat pe site-ul Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale în data de .....
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	
3. Alte informații	Au fost respectate dispozițiile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	
2. Alte informații	Nu au fost identificate.

Față de cele prezentate, am elaborat prezenta **Hotărâre pentru aprobarea Listei serviciilor esențiale.**

**Ministrul Comunicațiilor și Societății Informaționale
Alexandru PETRESCU**

Avizăm favorabil:

**Ministrul Finanțelor Publice
Eugen-Orlando TEODOROVICI**

**Viceprim-ministru pentru implementarea parteneriatelor
strategice ale României, interimar
Ministrul Justiției
Ana BIRCHALL**